

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการ
ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
(จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส)

Factors Affecting the Decision on Choosing Enterprise Services
of Tax Auditors in the Special Development Zone of Southern
Boarder Provinces (Yala, Pattani, and Narathiwat)

สุภาวดี เสนาะกรรม

Supawadee Sanohkan

แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี จังหวัดปัตตานี 94000

Department of Accounting, Pattani Vocational College, Pattani 94000

Corresponding Author: E-mail: sanohkan@hotmail.com

Received: 9 May. 2023; Revised: 14 November. 2023; Accepted: 18 December. 2023;

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยจำแนกตามตำแหน่งประเภทสถานประกอบการ และเงินทุนจดทะเบียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 169 แห่ง เลือกตัวอย่าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความสำคัญของการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เงินทุนจดทะเบียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตำแหน่ง และประเภทของสถานประกอบการไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ผู้สอบบัญชีภาษีอากร สถานประกอบการ เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

The purpose of this research were to: 1) study the factors affecting the decision on choosing enterprise services of tax auditors and 2) compare the factors affecting the decision on choosing enterprise services of tax auditors in the special development zone of southern boarder provinces (Yala, Pattani, and Narathiwat). The samples in this study consisted of 169 registered enterprises in the special development zone of southern boarder provinces derived by purposive sampling technique. The data were collected through 5-scale questionnaires and analyzed by percentage, means, standard deviation, T-test, and F-test.

The results revealed that the informants reported their opinions towards the choices of tax-auditor enterprises at the highest level. The research hypothesis test showed that different registered capitals affected the decision on choosing enterprise services of tax auditors in the special development zone of southern boarder provinces with the statistically significant difference at 0.05 level while the work positions and the types of enterprises showed no statistical difference.

Keywords : tax auditors, enterprises, special development zone of southern boarder provinces

1. บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี จะต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินดังกล่าวต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานประจำท้องที่ภายใน 5 เดือนนับแต่วันปิดบัญชีโดยงบการเงินนั้นต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็น ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ที่สามารถเลือกใช้บริการการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตก็ได้ ทำให้มีเฉพาะงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัดขนาดใหญ่ และบริษัทจำกัดเท่านั้นที่ยังคงต้องใช้บริการจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต [1]

เนื่องจากการจัดทำงบการเงินเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร ดังนั้น เพื่อให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงกำหนดให้งบการเงินต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งเป็นบุคคลที่ผ่านการกลั่นกรองในคุณสมบัติว่ามีความรู้ ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบงบการเงินและแสดงความคิดเห็นต่อความถูกต้องตามควรของงบการเงินนั้น โดยปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ มรรยาทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีสามารถให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ใช้งบการเงิน ดังนั้น จึงเกิดบริการสอบบัญชี คือ การตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นนั้นขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

ปัจจุบันนิติบุคคลที่จดทะเบียนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 4,817 ราย มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 28,179 ล้านบาท ในปัจจุบันมีผู้สอบบัญชีภาษีอากรทั้งสิ้น 4,281 รายทั่วประเทศ [1, 2] จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยจำแนกตามตำแหน่งประเภทสถานประกอบการ และเงินทุนจดทะเบียน

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ผู้เลือกใช้บริการสอบบัญชีภาษีอากรที่มี ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) แตกต่างกัน

3.2 ผู้เลือกใช้บริการสอบบัญชีภาษีอากรที่มีประเภทสถานประกอบการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) แตกต่างกัน

3.3 ผู้เลือกใช้บริการสอบบัญชีภาษีอากรที่มีเงินทุนจดทะเบียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) แตกต่างกัน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลทั้งหมดในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 4,817 แห่ง [3] เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 169 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
นราธิวาส	1,545	54
ปัตตานี	1,605	56
ยะลา	1,667	59
รวม	4,817	169

4.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1.1) วิเคราะห์กรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการวิจัยรวมทั้งได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2) นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามโดยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

1.3) ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้างเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข

1.4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 แห่ง แล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าอัลฟาเท่ากับ 0.9386 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

1.5) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งและนำฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลต่อไป

2) ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประเภทสถานประกอบการ ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินการ และทุนจดทะเบียน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านค่าธรรมเนียม และด้านการติดต่อสื่อสาร มีลักษณะของมาตรวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นว่าต้องการให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในด้านใดบ้าง เป็นคำถามแบบปลายเปิด

4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่ง ประเภทสถานประกอบการ และเงินทุนจดทะเบียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านค่าธรรมเนียม และด้านการติดต่อสื่อสาร

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลคุณสมบัติทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประเภทสถานประกอบการ ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินการ และเงินทุนจดทะเบียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวัดระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลมาแปลผลตามเกณฑ์ของเบสท์และคาร์ทน์ [3] ซึ่งมีค่าคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความสำคัญมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

2) การทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัว คือ ประเภทสถานประกอบการและเงินทุนจดทะเบียน โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ซึ่งใช้สูตร t-test

ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 ตัวแปรขึ้นไป คือ ตำแหน่ง โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งใช้สูตร One-way ANOVA

5. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.27	0.31	มากที่สุด
ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี	4.36	0.24	มากที่สุด
ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.16	0.31	มาก
ด้านค่าธรรมเนียม	4.36	0.27	มากที่สุด
ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.30	0.18	มากที่สุด
รวม	4.30	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านค่าธรรมเนียมมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.36) รองลงมา คือ ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชีมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.36) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ระหว่างกลุ่ม	4	.107	.027	.270	.897
	ภายในกลุ่ม	164	16.270	.099		
	รวม	168	16.378			
2. ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	4	.132	.033	.543	.704
	ภายในกลุ่ม	164	9.950	.061		
	รวม	168	10.082			
3. ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ระหว่างกลุ่ม	4	.545	.136	1.429	.227
	ภายในกลุ่ม	164	15.637	.095		
	รวม	168	16.182			
4. ด้านค่าธรรมเนียม	ระหว่างกลุ่ม	4	.135	.034	.473	.756
	ภายในกลุ่ม	164	11.741	.072		
	รวม	168	11.876			
5. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	4	.019	.005	.175	.951
	ภายในกลุ่ม	164	4.369	.027		
	รวม	168	4.388			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	4	.019	.005	.175	.951
	ภายในกลุ่ม	164	4.369	.027		
	รวม	168	4.388			

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

รายการ	ห้างหุ้นส่วนสามัญ (n=36)			ห้างหุ้นส่วนจำกัด (133)			t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.31	0.29	มากที่สุด	4.26	0.32	มากที่สุด	.850	.396
2. ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี	4.33	0.26	มากที่สุด	4.37	0.24	มากที่สุด	.915	.361
3. ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.19	0.30	มาก	4.15	0.31	มาก	.729	.467
4. ด้านค่าธรรมเนียม	4.22	0.29	มากที่สุด	4.34	0.26	มากที่สุด	1.544	.124
5. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.28	0.20	มากที่สุด	4.31	0.17	มากที่สุด	.862	.390
รวมเฉลี่ย	4.31	0.16	มากที่สุด	4.30	0.16	มากที่สุด	.307	.759

จากตารางที่ 4 พบว่า ประเภทสถานประกอบการแตกต่างกันมีระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบ บัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำแนกตามทุนจดทะเบียน

รายการ	ไม่เกิน 1,000,000 (n=60)			มากกว่า 1,000,001 (109)			t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.21	0.27	มากที่สุด	4.36	0.36	มากที่สุด	2.839	.006*
2. ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี	4.34	0.22	มากที่สุด	4.40	0.29	มากที่สุด	1.488	.140
3. ด้านชื่อเสียงและการยอมรับของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.14	0.30	มาก	4.21	0.32	มากที่สุด	1.425	.156
4. ด้านค่าธรรมเนียม	4.33	0.27	มากที่สุด	4.40	0.26	มากที่สุด	1.596	.112
5. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.30	0.15	มากที่สุด	4.30	0.23	มากที่สุด	.028	.977
รวมเฉลี่ย	4.28	0.13	มากที่สุด	4.35	0.20	มากที่สุด	2.429	.017*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า กิจกรรมที่มีทุนจดทะเบียนต่างกันมีระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กิจกรรมที่มีทุนจดทะเบียนต่างกันมีระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการในด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

6. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ข้อมูลการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) พบว่า โดยภาพรวมทุกด้านมีระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียม ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ที่ผลเป็นเช่นนี้เพราะสถานประกอบการให้ความสำคัญมากที่สุด กับคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเด็น ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากรการรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทผู้ใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีภาพพจน์ที่ดี ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณชัดเจน และบริษัทมีความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรตระหนัก และควรนำไปพัฒนาให้เกิดขึ้นกับตนเองและสำนักงานสอบบัญชีต่อไป ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย [4] เรื่อง จรรยาบรรณในวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสรรพากร จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรให้ความสำคัญกับทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยเฉพาะทักษะในด้านการสอบบัญชีและจรรยาบรรณในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยสูงสุด เพื่อให้การจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีมีคุณภาพ เป็นสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ รวมทั้ง ควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ความสามารถที่สั่งสมจนกลายเป็นทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบอันจะส่งผลต่อคุณภาพของรายงานที่จัดทำขึ้น และงานวิจัย [5] เรื่อง ความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หัวหน้าฝ่ายบัญชี พนักงานบัญชี ซึ่งปฏิบัติงานในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยยื่นตรวจสอบและรับรองบัญชีต่อกรมสรรพากร ประจำปี 2560 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการตรวจสอบและรับรองบัญชี ด้านกฎหมายภาษีอากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถในทุก ๆ ด้าน และควรมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การตรวจสอบและรับรองบัญชีมีคุณภาพ และเป็นที่น่าเชื่อถือในการปฏิบัติงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัย [6] เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพล

ต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีของผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีของผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ปัจจัยด้านคุณภาพของการให้บริการของผู้สอบบัญชี ได้แก่ มีการแก้ไขปัญหาให้แก่ลูกค้าอย่างรวดเร็ว ผู้สอบบัญชีมีความรู้ความชำนาญ มีการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากการสอบบัญชี มีการเก็บรักษาข้อมูลให้กับลูกค้าได้อย่างดี มีการเสนอรายงานถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ตรงต่อเวลา ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการให้บริการของผู้สอบบัญชีของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามทุกประเภทธุรกิจพิจารณา ได้แก่ การมีเทคนิคในการสอบบัญชีที่ได้ผลในระยะเวลาที่กำหนดปัจจัยด้านความแตกต่างของการให้บริการผู้สอบบัญชีที่ผู้ประกอบการทุกประเภทธุรกิจพิจารณา ได้แก่ จากการมีบริการเสริม เช่น สามารถให้คำปรึกษาทางภาษีอากรและการช่วยเหลือการวางระบบบัญชีได้ การคิดค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม

จากผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ระหว่างสถานประกอบการห้างหุ้นส่วนสามัญ และห้างหุ้นส่วนจำกัด พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีผลสอดคล้องกัน คือ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากร ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลสอดคล้องกันโดยทุกด้านมีระดับความสำคัญ ไม่แตกต่างกัน ที่ผลเป็นเช่นนี้เพราะไม่ว่าสถานประกอบการประเภทใด หรือตำแหน่งงานใด ก็ให้ความสำคัญหรือต้องการให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคุณสมบัติที่สามารถตรวจสอบบัญชี ในสถานประกอบการของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัย ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีภาษีอากรของสถานประกอบการในเขตภาคใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำแนกตามทุนจดทะเบียน ที่มีทุนจดทะเบียน ไม่เกิน 1,000,000 บาท และสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 1,000,001 บาท พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ที่ผลเป็นเช่นนี้ เพราะห้างหุ้นส่วนที่มีทุนจดทะเบียนสูง ก็จะต้องคาดหวังให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคุณสมบัติที่ต้องการมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชีได้

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 จากผลการศึกษา พบว่า ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร คุณภาพของงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดี ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณชัดเจน และบริษัทมีความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารกับผู้ตรวจบัญชี เป็นสิ่งที่สถานประกอบการให้ความสำคัญมากที่สุด ดังนั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรตระหนักและให้ความสำคัญกับคุณสมบัติดังกล่าว

7.2 จากผลการศึกษา พบว่า ห้างหุ้นส่วนที่มีทุนจดทะเบียนสูงก็จะต้องคาดหวังให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคุณสมบัติที่ต้องการมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หากผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องสอบบัญชีในสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนสูงก็จะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ครบถ้วนในทุกด้าน

7.3 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชีภาษีอากรครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่การวิจัยเชิงปริมาณและศึกษาในเชิงลึกเพื่อจะนำให้ได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์ครบถ้วนและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2566). พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. (10 มกราคม 2566). จาก <https://www.fap.or.th>
- [2] กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2566). ข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคล. (10 มกราคม 2566). จาก <https://www.dbd.go.th>
- [3] Best & Kahn. (1993). *Research in Education*. 7 th ed. Boston : Allyn and Bacon. p.246.
- [4] ปิยพงศ์ ประไพศรี. (2563). จรรยาบรรณในวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์*, 7(12), 320–334.
- [5] นวพร ขู้เปี้ยเต้ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์. (2561). ความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ). *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 13(2), 170–181.
- [6] พิระพงษ์ เมืองพรหม. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีของผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. [ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์], มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.